

Protocol toelating schorsing en verwijdering in het primair onderwijs

Bijlage OP 2019-2023 E. 10.

September 2015

Inhoud

1. Algemene uiteenzetting.
 - 1.1. Leerplicht en vrije schoolkeuze als bepalende principes.
 - 1.2. Toegankelijkheid.
 - 1.3. Schoolkwestie.
 - 1.4. Toepasselijke wetsbepalingen.

2. Toelating en weigering in het basisonderwijs.
 - 2.1. Zorgplicht.
 - 2.2. Aanmelding.
 - 2.3. Toelatingsbeleid.
 - 2.4. Weigeringsgronden.
 - 2.4.1. Ernstige verstoring openbare rust en orde.
 - 2.5. Procedure bij weigering.
 - 2.5.1. Weigering op grond van gegevens die de ouders zelf hebben verstrekt.
 - 2.5.2. Weigering op grond van andere gegevens dan verstrekt bij het verzoek om toelating.

3. Ordemaatregelen.
 - 3.1. Opvoedkundige en ordemaatregelen.
 - 3.2. Schorsing.

4. Verwijdering.
 - 4.1. Algemene uitgangspunten.
 - 4.2. Verwijdering van een school voor basisonderwijs.
 - 4.2.1. Ondersteuningsbehoefte.
 - 4.2.2. Wangedrag.
 - 4.2.3. Procedure voor verwijdering basisonderwijs.
 - 4.2.4. Geschil over verwijderingsbesluit.
 - 4.2.5. Andere wettelijke stappen.

1. Algemene uiteenzetting.

In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen behandeld:

- leerplicht en vrije schoolkeuze;
- openbaar onderwijs kan weigeren;
- toelating en verwijdering per school beoordelen en niet per bestuur;
- toepasselijke wetsbepalingen;
- passend onderwijs.

1.1. Leerplicht en vrije school-keuze als bepalende principes.

De leerplicht en de vrije schoolkeuze van ouders bepalen in ruime mate het systeem van toelating en verwijdering.

Nederland kent een leerplicht.

In de Leerplichtwet staat dat kinderen met ingang van de maand volgend op die waarin ze vijf jaar zijn geworden, leerplichtig zijn. Deze leerplicht eindigt als ten minste twaalf volledige schooljaren een school is bezocht of aan het eind van het schooljaar waarin het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.¹

Toelating is daarom het uitgangspunt, weigering de uitzondering.

De wet schrijft dan ook voor dat het bevoegd gezag dat een leerling wil verwijderen eerst een andere school moet vinden die de leerling wil toelaten, voordat verwijdering mogelijk is.

Een bijzondere school kan een leerling op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing niet weigeren wanneer binnen een redelijke afstand van de woning van de leerling geen openbaar onderwijs beschikbaar is.²

Kortom, een leerplichtige leerling mag in beginsel niet van onderwijs verstoken zijn.

Ouders zijn vrij in de keuze van de school waar hun kind onderwijs volgt.

Deze vrije schoolkeuze speelt altijd een rol, ook als de school een spreidingsbeleid hanteert.

1.2. Toegankelijkheid.

Openbaar onderwijs is in het Nederlandse onderwijsstelsel een basis-voorziening, die is vastgelegd in de Grondwet.³ Juist daarom is bepaald dat er voldoende openbaar onderwijs voorhanden moet zijn en dat dit onderwijs algemeen toegankelijk moet zijn.

Volgens de wet is er voldoende gelegenheid tot het volgen van openbaar onderwijs wanneer er zich binnen een afstand van 10 km (gemeten over de weg) een openbare school bevindt⁴.

Bijzonder onderwijs is ontstaan uit particulier initiatief en is bedoeld voor een bepaalde groep mensen met een gemeenschappelijke opvatting over de godsdienst en/of levensbeschouwelijke grondslag van het onderwijs. Bijzonder onderwijs dat uitsluitend bestemd is voor interne leerlingen, mag in beginsel kinderen weigeren van ouders die de grondslag niet onderschrijven⁵. Bijzonder onderwijs dat niet bestemd is voor interne leerlingen, mag op deze grond geen kind weigeren als er binnen een redelijke afstand geen mogelijkheid is tot het volgen van openbaar onderwijs.

1.3. Schoolkwestie.

Toelating en verwijdering worden meestal alleen beoordeeld naar de mogelijkheden op de school waar een leerling wordt aangemeld en niet naar de mogelijkheden van alle scholen onder het bevoegd gezag.

Formeel zullen echter ook de mogelijkheden van de andere scholen in de besluitvorming moeten worden betrokken.

In het toelatingsbeleid van het (naam bestuur) staat de schoolkeuze van de ouders voorop.

Als deze keuze niet kan worden gehonoreerd, kunnen de mogelijkheden van het kind op een andere school van het schoolbestuur worden bezien en, waar nodig, binnen het Samenwerkingsverband 20-01.

De algemene toegankelijkheid van het openbaar onderwijs betekent niet dat een openbare school een kind nooit mag weigeren. Een openbare school mag een kind echter niet weigeren vanwege godsdienst of levensbeschouwelijke opvattingen. Het bijzonder onderwijs mag dat wel.

1.4. Toepasselijke wetsbepalingen.

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) geven voorschriften voor de procedure bij toelating, schorsing en verwijdering. Het openbaar onderwijs behoort daarnaast ook steeds de

¹ Artikel 3 Leerplichtwet.

² Artikel 58 Wet op het Primair Onderwijs (WPO)

³ Artikel 23 Grondwet.

⁴ Artikel 75 lid 4 Wet op het Primair Onderwijs (WPO)

⁵ Artikel 58 lid 1 laatste volzin WPO

Algemene Wet Bestuursrecht in acht te nemen.

Let wel: Artikel 39 WPO en WEC bevatten algemene voorschriften voor de toelatingsleeftijd en duur van het onderwijs. In artikel 40 WPO/WEC wordt onder andere bepaald dat de toelating van een kind niet afhankelijk mag worden gesteld van een ouderbijdrage. Ook mag een kind dat geen verblijfstatus heeft, niet om die reden worden geweigerd.

2. Toelating en weigering in het basisonderwijs.

In dit hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Weigering is niet toelaten op verzocht tijdstip; plaatsing op een wachtlijst is ook weigering;
- Gepubliceerd toelatingsbeleid is basis van zorgvuldige besluitvorming;
- Besluitvormingsprocedure openbaar onderwijs;
- Weigeringsgronden uitgebreid;
- Toelating en Wet Passend Onderwijs.

2.1. Zorgplicht.

Vanaf het moment dat het kind is aangemeld en het duidelijk wordt dat het kind extra ondersteuning nodig heeft, ontstaat er voor de school c.q. het schoolbestuur zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de school een passend onderwijsaanbod doet op de eigen school of - wanneer de school de ondersteuning aantoonbaar niet kan bieden - op een andere school van hetzelfde bestuur dan wel een school van een ander aanpalend bestuur.

De zorgplicht ontstaat niet als de groep vol is of als de ouders de grondslag van de school niet onderschrijven.

Dit laatste onderdeel is voor een openbare school niet aan de orde.

2.2. Aanmelding.

Kinderen zijn vanaf vier jaar welkom op de basisschool.

Vanaf de eerste schooldag in de maand na de vijfde verjaardag zijn de kinderen leerplichtig.

Voor kleuters is er nog een bijzondere regeling.

Tot het kind 6 jaar oud wordt, mag het kind maximaal vijf uur per week thuis gehouden worden. Dit moet natuurlijk wel aan het bevoegd gezag van de school gemeld worden. Als de ouders het kind meer dan vijf uren per week thuis houden is er speciale toestemming van het bevoegd gezag van de school nodig. Deze toestemming geldt ook voor maximaal 5 uren per week.

Als het kind 3 jaar en 10 maanden oud is, mag het op school kennismaken. Deze kennismakingsfase omvat maximaal vijf dagen.

Ouders moeten hun kind (indien mogelijk) minimaal 10 weken voor het begin van het nieuwe schooljaar (of voor de datum waarop zij de inschrijving wensen) schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze⁶.

De school heeft 6 weken de tijd om te besluiten over het verzoek tot toelating en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen.

Het moment waarop de termijn gaat lopen is de datum waarop het aanmeldingsformulier is ingevuld door de ouders en is ingeleverd bij de school c.q. het schoolbestuur.

Ouders kunnen hun kind aanmelden vanaf 1 jaar voordat het kind wettelijk toelaatbaar is. Kinderen die jonger zijn dan deze leeftijd, kunnen op een wachtlijst met vooraanmeldingen worden geplaatst.

Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij verschillende scholen tegelijk, binnen of buiten het samenwerkingsverband 20-01 aan te melden.

Hierdoor kunnen meerdere scholen belast worden met de aanmeldings-procedure en het onderzoek of er sprake is van een leerling met een ondersteuningsbehoefte.

Ouders moeten daarom melden of en zo ja, bij welke andere scholen zij om toelating hebben verzocht. Tevens moeten de ouders aangeven welke school hun eerste voorkeur heeft.

Hierdoor kunnen scholen onderling tot afstemming komen voor de aanmeld-procedure.

Na de aanmelding onderzoekt de school of er extra ondersteuning nodig is. Dit gebeurt op basis van de informatie van de ouders. Ouders zijn verplicht om de school te informeren over de eventuele specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind⁷.

⁶ Artikel 40 lid 2 WPO

⁷ Indien ouders weigeren relevante informatie te verstrekken gelden de bepalingen zoals

De leerling heeft recht op een tijdelijke plaatsing met ingang van 1 augustus als de toelatingsbeslissing op die datum nog niet is genomen⁸.

Tijdelijke plaatsing is niet aan de orde als:

- ouders niet minimaal 10 weken voor het begin van het schooljaar hun kind hebben aangemeld.
- de leerling reeds is ingeschreven op een school.

2.3. Toelatingsbeleid.

Toelating is het uitgangspunt en weigering de uitzondering.

Hiertoe heeft het schoolbestuur (naam bestuur) toelatingsbeleid opgesteld.

Samenvattend:

- Ouders kunnen hun kind bij een van onze scholen aanmelden vanaf 1 jaar voordat het kind wettelijk toelaatbaar is.
- Ouders moeten hun kind minimaal 10 weken voor het begin van het nieuwe schooljaar (of voor de datum waarop zij de inschrijving wensen) schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze⁹.
- Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij verschillende scholen tegelijk aan te melden.
- Ouders zijn verplicht te melden bij welke andere scholen zij om toelating hebben verzocht en welke school hun eerste voorkeur heeft. Indien nodig stemmen scholen onderling af.
- De school registreert de aanmelding in het centrale administratiesysteem.
- Als het kind 4 jaar is, wordt het tot de basisschool toegelaten.

De school waar een leerling wordt aangemeld, hoeft echter niet alle leerlingen op de eigen school te plaatsen. Net als in de huidige situatie, moet de school eerst onderzoeken of zij de leerling een passend onderwijsprogramma kan bieden.

Als er tot weigering van een leerling wordt overgegaan moet onderbouwd worden waarom de leerling niet tot de school wordt toegelaten.

2.4. Weigeringsgronden.

Als blijkt dat plaatsing een onevenredige belasting is voor de school, dan moet de school (het bestuur) een andere school vinden die een passend onderwijsaanbod kan bieden en waar het kind ook kan worden geplaatst.

De verantwoordelijkheid om een passende plek te vinden op een andere school, is geregeld in de Wet Passend Onderwijs. Vanzelfsprekend wordt het besluit tot niet-plaatsing onderbouwd.

De school onderzoekt echter eerst of zij zelf een passend aanbod kan bieden. Dat doet ze op basis van de 'Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte'. Op grond van deze wet moet de school eerst onderzoeken of zij het kind kan plaatsen op grond van het treffen van doelmatige aanpassingen.

Daarbij spelen 3 factoren een belangrijke rol:

- de (on)mogelijkheden van het kind;
- de (on)mogelijkheden van de school;
- de wensen van de ouders.

Als de plaatsing een onevenredige belasting vormt voor de school, heeft zij een argument om de leerling niet toe te laten.

Omdat schoolfactoren kunnen variëren kunnen de weigeringsgronden per school verschillen.

Elke school heeft daarom een eigen schoolondersteuningsprofiel waarin de (on)mogelijkheden t.a.v. zorg en ondersteuning zijn beschreven. Hierbij worden ook factoren als samenstelling van de groep, effect op de voortgang van het onderwijs, deskundigheid personeel, voldoende financiële middelen, aanpassingen in organisatie en begeleiding etc. meegenomen. Deze argumenten sluiten aan bij de afspraken die binnen het SWV 20-01 zijn gemaakt over het begeleiden van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Samenvattend:

Uitgangspunt bij het al dan niet weigeren van een kind op grond van de ondersteuningsbehoefte is in ieder geval de afweging tussen het belang van het individuele kind en het algemeen belang van de school.

Het schoolondersteuningsprofiel c.q. SOP van de scholen speelt hierbij ook een belangrijke rol.

Wettelijk moet elke school eens per 4 jaar het schoolondersteuningsprofiel vaststellen. De schoolondersteuningsprofielen van de scholen van het (naam bestuur) zijn (datum) vastgesteld.

opgenomen in het privacyreglement van het SWV 20-01 PO (zie bijlage)

⁸ Artikel 40 lid 7 WPO

⁹ Artikel 40 lid 2 WPO

In het schoolondersteuningsprofiel is opgenomen welke extra ondersteuning de school kan bieden.

Een samenvatting van het profiel van de school wordt in de schoolgids van de betreffende scholen opgenomen.

De huidige ondersteuningsprofielen worden aan het eind van het schooljaar 2015-2016 tussentijds bijgesteld.

Ook voor het bevoegd gezag is het van belang om aan te kunnen tonen of er voldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijkheden om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het bevoegd gezag denkt hierbij aan de volgende punten:

- a. Zijn de ouders voldoende geïnformeerd en gehoord;
- b. Is er extern medisch en/of psychiatrisch onderzoek gedaan;
- c. Is advies ingewonnen bij de adviseur passend onderwijs;
- d. Is er advies gevraagd aan de intern begeleider;
- e. Is er advies gevraagd aan de groepsleerkracht en/of directeur van de vorige school;
- f. Vormt de plaatsing van het kind een onevenredige belasting voor de school.

In dit laatste geval moet de school en/of het schoolbestuur een andere school vinden die het kind wel toe kan laten¹⁰. Zie onderdeel 2.1 Zorgplicht.

2.4.1. Ernstige verstoring openbare rust en orde.

Het bevoegd gezag mag een kind weigeren op grond van een te verwachten verstoring van rust en orde.

Het kan hierbij gaan om het gedrag van een kind, maar ook van dat van de ouders.

Het bevoegd gezag moet haar beslissing tot weigeren van de leerling motiveren.

2.5. Procedure bij weigering.

Het bevoegd gezag besluit binnen 6 weken na aanmelding van een leerling over de toelating.

De termijn van 6 weken mag met maximaal 4 weken worden verlengd.

Als er sprake is van weigering maakt het bevoegd gezag gebruik van de volgende procedures:

2.5.1. Weigering op grond van gegevens die de ouders zelf hebben verstrekt.

- Het bevoegd gezag bericht de ouders schriftelijk dat hun kind niet wordt toegelaten en geeft hierbij de redenen aan.
- Het bevoegd gezag vermeldt vervolgens dat bezwaar en beroep tegen de beslissing mogelijk is, door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan.
- Bij een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Dit na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het schoolondersteunings-profiel van de school waar het kind is aangemeld.
- Wanneer de ouders bezwaar maken, wordt de bezwaarschriftenprocedure van de Algemene Wet Bestuursrecht gevolgd. De ouders moeten binnen 4 weken een beslissing hebben ontvangen¹¹.
- Het bezwaar moet worden ingediend volgens de reguliere bezwaarschriftenprocedure.
- Ouders kunnen naast hun bezwaar bovendien een spoedprocedure starten bij de bestuursrechter, wanneer er sprake is van openbaar onderwijs.

2.5.2. Weigering op grond van andere gegevens dan verstrekt bij het verzoek om toelating.

- Het bevoegd gezag bericht de ouders schriftelijk dat het voornemens is hun kind niet toe te laten en geeft hierbij de redenen aan.
- Het bevoegd gezag nodigt de ouders voor een gesprek of een schriftelijke reactie. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt waarvan een afschrift aan de ouders wordt gegeven.
- Bij een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Dit na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het schoolondersteunings-profiel van de school waar de leerling wordt aangemeld.
- Het bevoegd gezag neemt binnen 6 weken een beslissing. Dit mag één maal met ten hoogste 4 weken worden uitgesteld.
- Wanneer de ouders bezwaar maken, wordt de bezwaarschriftenprocedure van

¹⁰ Artikel 40 lid 4 WPO

¹¹ Artikelen 40 lid 12 en 63 lid 3 WPO

de Algemene Wet Bestuursrecht gevolgd. De ouders moeten binnen 4 weken een beslissing hebben ontvangen¹².

- Het bezwaar moet worden ingediend volgens de reguliere bezwaarschriftenprocedure.
- Ouders kunnen naast hun bezwaar bovendien een spoedprocedure starten bij de bestuursrechter, wanneer er sprake is van openbaar onderwijs.

Na de hiervoor genoemde procedure kunnen ouders het geschil over de toelating van een leerling met een ondersteuningsbehoefte ook voorleggen aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs. (zie 4.2.5)

Ouders kunnen ook een oordeel vragen aan het College voor de Rechten van de Mens als zij menen dat er sprake is van een verboden onderscheid op grond van een handicap of chronische ziekte.

3. Ordemaatregelen.

3.1. Opvoedkundige- en ordemaat-regelen.

Opvoedkundige maatregelen zijn pedagogische maatregelen om sociaal gewenst gedrag te bevorderen en om leerlingen te vormen.

Deze maatregelen hebben te maken met het handelen en kunnen daarom door een leerkracht aan een leerling worden opgelegd.

Ordemaatregelen raken de rechtspositie van een leerling en kunnen alleen door het bevoegd gezag worden opgelegd.

Er is sprake van een aantal ordemaat-regelen in opklimmende zwaarte:

- De schriftelijke berisping;
- De overplaatsing naar een parallel-klas of een andere vestiging van de school van het bevoegd gezag;
- De schorsing;
- De verwijdering.

Het bevoegd gezag is vrij om te beslissen of en zo ja welke ordemaatregel zij wil treffen.

Bij het opleggen van een ordemaatregel houdt het bevoegd gezag rekening met de volgende aspecten:

- Er is een evenredige verhouding tussen de overtreding die de leerling heeft begaan en de ordemaatregel die wordt opgelegd;
- De leerling heeft in eniger mate schuld aan de normschending;

- Het bevoegd gezag legt de ordemaatregel op volgens de procedurele regels die hiervoor gelden.

3.2. Schorsing.

Bij schorsing wordt een leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs ontzegd.

Er is pas sprake van schorsing als een leerling voor tenminste één dag wordt uitgesloten van het recht op deelname aan het onderwijs.

De duur van de schorsing moet in verhouding staan tot de aard en de ernst van de overtreding¹³.

Een leerling mag ten hoogste voor één week worden geschorst.

Het bevoegd gezag houdt rekening met de volgende aspecten:

- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekend gemaakt;
- Indien de schorsing langer dan één dag duurt stelt het bevoegd gezag schriftelijk en met opgave van redenen de Onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de school gehuisvest is, in kennis van de schorsing;
- Het bevoegd gezag hoort de ouders voorafgaand aan het schorsings-besluit;
- Als het bevoegd gezag het kind per direct moet schorsen, dan worden de ouders ná het schorsingsbesluit gehoord;
- Het bevoegd gezag gebruikt de schorsingsdagen om met de ouders in gesprek te gaan en om over het vervolgtraject afspraken te maken;
- Het bevoegd gezag vermeldt in het schorsingsbesluit de reden van de schorsing, de ingangsdatum en de duur van de schorsing;
- In het schorsingsbesluit wordt een bezwaarclausule opgenomen, waarin vermeld staat dat indien de ouders het niet eens zijn met de inhoud van het besluit, zij binnen 6 weken na dagtekening een bezwaarschrift kunnen indienen;
- De school neemt maatregelen om te voorkomen dat de leerling een onderwijsachterstand oploopt.

¹² Artikelen 40 lid 12 en 63 lid 3 WPO

¹³ Artikel 40c WPO

4. Verwijdering.

4.1. Algemene uitgangspunten.

Er is sprake van verwijdering als het bevoegd gezag de leerling niet langer ingeschreven wenst te hebben.

Verwijdering kan worden beschouwd als een eenzijdige rechtshandeling van het bevoegd gezag, waarbij aan een leerling de verdere toegang tot de school wordt ontzegd¹⁴.

Het bevoegd gezag beslist over de verwijdering van de leerling.

In het verwijderingsbesluit geeft het bevoegd gezag aan hoe het een afweging heeft gemaakt tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op school te blijven.

4.2. Verwijdering van een school voor basisonderwijs.

Voor het bevoegd gezag is er een tweetal redenen om een leerling te verwijderen:

- De school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte van het kind voldoen;
- Er is sprake van ernstig wangedrag van de leerling of de ouders;

4.2.1. Ondersteuningsbehoefte.

Voorafgaand op de beslissing van het bevoegd gezag moet worden vastgesteld of:

- de leerling formeel thuishoort of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs dan wel¹⁵;
- de leerling formeel thuishoort in het reguliere onderwijs.

De school heeft eerst zelf geprobeerd de vereiste ondersteuning te bieden.

Wanneer het bevoegd gezag deze ondersteuning niet kan bieden, dan moet zij voor een plek op een andere school zorgen. Hierover wordt overleg met de ouders gevoerd.

Het bevoegd gezag heeft hierbij te maken met een onderzoekplicht ter beoordeling van de vraag of de school aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen.

Het bevoegd gezag betreft de volgende elementen in dit onderzoek:

- De aard van de handicap en de daaruit voortvloeiende onderwijsbeperking;
- De beschikbare formatie en expertise van de leerkrachten;

- De mogelijkheid om alle leerlingen de vereiste aandacht te geven;
- De beschikbare externe hulp;
- De afstemming tussen de benodigde en de beschikbare ondersteuning van de leerling;
- Het schoolondersteuningsprofiel;
- Het belang van het kind ten opzichte van het belang van de school.

Het bevoegd gezag draagt zorg voor:

- Een zorgvuldige afwegings-procedure;
- deskundige en onafhankelijke en zoveel mogelijk eenduidige adviezen;
- Zorgvuldig overleg met de ouders.

4.2.2. Wangedrag.

Ook kan tot schorsing en verwijdering worden overgegaan bij ernstig wangedrag.

Het bevoegd gezag volgt de volgende procedure:

- Het bevoegd gezag heeft gedrags-regels bepaald hoe het bevoegd gezag met wangedrag omgaat en wanneer de grens voor verwijdering is bereikt;
- (Lichtere) maatregelen ter voor-koming van herhaling hebben gefaald;
- De leerling/ouders is/zijn gewaar-schuwd, dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan;
- In zeer ernstige gevallen kan tot onmiddellijke verwijdering worden overgegaan, zonder de eerder genoemde maatregelen;
- Het bevoegd gezag kan de Onderwijsinspectie vragen om in te stemmen met het voornemen om tot verwijdering over te gaan.
- Het bevoegd gezag informeert de leerplichtambtenaar over het voornemen om tot verwijdering over te gaan.

Verwijdering is gebaseerd op een schoolreglement dat regels en grenzen stelt aan het gedrag van leerlingen (en personeel) en aangeeft wanneer het bevoegd gezag sancties kan opleggen.

Deze sancties en de besluitvorming zijn duidelijk omschreven in het omgangsprotocol van elke school.

Het bevoegd gezag draagt zorg voor het kenbaar maken van het beleid in de algemene schoolgids en op de website.

4.2.3. Procedure voor verwijdering.

¹⁴ Artikel 40 lid 11 WPO

¹⁵ In dit geval is er altijd een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het SBO of SO nodig

De volgende procedure is een vervolg op het in het voorafgaande genoemde.

Het bevoegd gezag:

- Vraagt voorafgaand aan het verwijderingsbesluit de mening van de betrokken groepsleraar, het team en de Onderwijsinspectie¹⁶;
- Besluit, indien er hierna geen aanleiding is om de situatie op te lossen, formeel tot verwijdering en zet de verwijderingsprocedure op gang;
- Besluit eerst tot een voornemen tot verwijdering en vervolgens tot verwijdering;
- Heeft gezorgd voor het wettelijk verplichte onderwijskundig rapport over de leerling¹⁷.

Het bevoegd gezag:

- Nodigt de ouders schriftelijk uit voor een gesprek, waarin wordt gesproken over het voornemen van de school om tot verwijdering over te gaan;
- Licht de ouders in dit gesprek in over de afwegingen van het bevoegd gezag, de verdere procedure en mogelijkheid tot bezwaar maken;
- Maakt een verslag van het gesprek.

4.2.4. Geschil over verwijderingsbesluit.

Ouders kunnen kiezen voor:

- a. Een bezwaarprocedure te volgen;
- b. Andere wettelijke stappen te volgen.

Bezwaarprocedure.

Ouders kunnen binnen 6 weken bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet binnen 4 weken een beslissing op het bezwaar nemen¹⁸.

Ouders kunnen vervolgens tegen de beslissing op het bezwaar, die het bevoegd gezag neemt, in beroep gaan bij de bestuursrechter.

4.2.5. Andere wettelijke stappen:

- Geschillencommissie Passend Onderwijs.

Ouders kunnen het geschil ook aanhangig maken bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs.

De ouders hebben 6 weken de tijd om het verzoek bij deze commissie in te dienen. De Geschillencommissie brengt binnen 10 weken advies uit aan het bevoegd gezag.

Dit advies is niet bindend en er kan geen bezwaar of beroep tegen worden ingesteld. Het bevoegd gezag neemt de beslissing op het bezwaar pas nadat het advies van de Geschillencommissie is ontvangen. De termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar wordt dan opgeschort tot de dag waarop de commissie advies heeft uitgebracht.

- Onderwijsconsulent.

Ouders kunnen onderwijsconsulenten inschakelen als tussenstap voordat zij naar de Geschillencommissie gaan.

Onderwijsconsulenten kunnen bemiddelen in de fase waarin er nog geen geschil bij de Geschillencommissie aanhangig is gemaakt.

- College voor de rechten van de mens.

Ouders kunnen een oordeel van dit college vragen als zij van mening zijn dat het bevoegd gezag bij de verwijdering een verboden onderscheid heeft gemaakt of discrimineert op grond van een handicap of een chronische ziekte.

De uitspraak van het College voor de rechten van de mens is niet bindend, maar wordt meestal wel opgevolgd door het bevoegd gezag.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad c.q. GMR van (naam bestuur) heeft in de vergadering van (datum) gebruik gemaakt van haar adviesrecht over de vaststelling en wijziging van het toelatingsbeleid¹⁹.

Naam:

Functie:

¹⁶ Artikel 40 lid 11 WPO

¹⁷ Artikel 42 WPO

¹⁸ Artikel 40 lid 12 en artikel 63 lid 3 WPO

¹⁹ Artikel 11 sub j. Wet medezeggenschap op scholen (WMS)